

neustrezno tehnično zasnovani daljnovodi predstavljajo velik vpliv na nekatere redke in ogrožene ptice pri nas.

Tako v Sloveniji kot drugod po svetu se na območjih s povečano verjetnostjo električnega udara v praksi pogosto uporabljajo rešitve, kot je na primer izolacija nadzemnih vodov s pomočjo izolacijskih cevi ali zaščitnih kap. Te so sicer učinkovite, vendar zaradi dotrajanosti uporabljenih materialov pogosto predstavljajo zgolj kratkoročen uspeh. Zaradi tega je za zaščito redkih in ogroženih vrst treba zagotoviti dolgoročne rešitve, ki nam bodo v prihodnosti učinkovito in uspešneje služile pri varstvu ptic. V zadnji polovici leta 2019 smo na DOPPS-u zato začeli projekt *Adriatic Flyway 4: Energy*, s katerim si bomo v naslednjih dveh letih s pomočjo nemške naravovarstvene fundacije EURONATUR skupaj z električnimi distributerji in drugimi glavnimi deležniki na področju okolja in energetike prizadevali uveljaviti uporabo trajnostnih tehničnih rešitev pri umeščanju novih in obnovi zastarelih sredjenapetostnih daljnovodov in njihovih delov.

KAKO LAHKO POMAGATE VI?

Veseli bomo vsakršnih informacij o najdbi ptic, za katere menite, da so žrtev električnega udara. Informacije o lokaciji in morebitna slikovna gradiva nam lahko posredujete na elektronski naslov dopps@dopps.si ali pa nas pokličete na telefonsko številko +386 41 712 796. Potrudili se bomo, da bodo ugotovljene »črne točke« čim hitreje sanirane.

Primer izolacije kritičnih delov sredjenapetostnega daljnovoda na Krasu
foto: vse **Tomaž Mihelič**

Tako v Sloveniji kot drugod po svetu se na območjih s povečano verjetnostjo električnega udara v praksi pogosto uporabljajo rešitve, kot je na primer izolacija nadzemnih vodov s pomočjo izolacijskih cevi ali zaščitnih kap.

VIRI:

- BEVANGER, K. (1994): Bird interactions with utility structures: collision and electrocution, causes and mitigating measures. – *Ibis* 136, 412–425.
- GAJŠEK, U. (2019): Populacijska dinamika bele štorcklje *Ciconia ciconia* v Sloveniji med letoma 1999 in 2018 ter problematika gnezdenja na srednje napetostnih daljnovodnih drogovih. – Magistrsko delo, Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Oddelek za biologijo, Maribor.
- <https://www.storkvillages.net/energy/> (9. 9. 2020).
- [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0618\(02\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0618(02)&from=RO) (stran 34, 9. 9. 2020).

IZ ZBIRK
PRIRODOSLOVNEGA
MUZEJA SLOVENIJE

Sveti ibis

// Urška Kačar

V starem Egiptu so poleg mumij pokopavali mumificirane živali, ki so jih v ta namen tudi gojili. Zelo pogosto so za to izbrali svetega ibisa (*Threskiornis aethiopicus*). Vrsta je razširjena v Iraku ter v Afriki južno od Sahare. V Egiptu nekoč čaščena ptica pa je danes na tem območju zelo redka vrsta. Po Evropi se zadnje čase pojavlja v naravi kot tujerodna vrsta in je bila leta 2016 celo dodana na evropski seznam invazivnih vrst. Prirodoslovni muzej Slovenije hrani lobanjo svetega ibisa s prve jugoslovanske biološke odprave v Etiopijo in na Rdeče morje, ki je potekala v letih 1960–1961. Odprave se je udeležil tudi vrhunski parazitolog, entomolog, herpetolog in muzejski kustos Savo Brelih. Raziskovanju, ki je trajalo šest mesecev,

foto: David Kunc

se je pridružil predvsem s ciljem raziskovanja zunanjih zajedavcev ptic. Poleg obsežne zbirke zajedavcev je na odpravi zbral tudi več kot 400 primerkov ptic iz Etiopije in Eritreje. Primerek svetega ibisa je v mestu Awasa 6. novembra 1960 našel vodja odprave prof. dr. Jože Štirn. Ptico je prepustil v preparacijo Savu Brelihu, ki je na njej našel več vrst zunanjih zajedavcev perojedov in tekutov (Mallophaga). Lobanja ima starejšo oznako LJA-417, danes pa je shranjena v osteološki ornitološki zbirki Prirodoslovnega muzeja Slovenije pod inventarno številko PMSL4727.